

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de petiționarul Vignan Igor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2016,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de recurs în anulare de la 30.09.2016 până la 07.12.2016.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. La 10 iulie 2015, Vignan Igor a înaintat în instanța de judecată plângere în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, în care a solicitat constatarea încălcării de către procuror a drepturilor sale, obligarea procurorului de a lichida încălcările depistate ale drepturilor sale, recunoașterea lui în calitate de parte civilă, iar procuratura în calitate de parte civilmente responsabilă, desemnarea unui avocat pentru el potrivit art. 17 Cod de procedură penală.

În motivarea plângerii s-a menționat că, petiționarul a înaintat procurorului Anticorupție o plângere referitoare la acțiunile pe care le pretinde a fi ilegale ale întreprinderii furnizor de energie electrică. La 16.03.2015 a primit un răspuns prin poștă de la procuror. La 17.06.2015 a scris o plângere procurorului solicitând să i se trimită ordonanța procurorului Balan Eugen din 30.04.2015 pentru a fi contestată.

2. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13.07.2015, a fost respinsă ca inadmisibilă plângerea înaintată în baza prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, de către Vignan Igor în care a solicitat constatarea încălcării de către procuror a drepturilor sale, obligarea procurorului de a lichida încălcările depistate ale drepturilor sale, recunoașterea lui în calitate de parte civilă, iar procuratura în calitate de parte civilmente responsabilă.

Pentru a hotărî astfel instanța a conchis că, instanța nu este competentă să recunoască părțile în calitate de parte civilă sau parte civilmente responsabilă. Competența instanței este stabilită în art. 313 Cod de procedură penală, ale cărei prevederi sunt citate de către însuși petiționarul în plângerea sa.

În raport cu solicitarea de a constata încălcarea drepturilor petiționarului, instanța explică, că nu este competentă să constate anumite fapte juridice din motivele care deja au fost expuse. Nu au fost constatată încălcarea drepturilor petiționarului care să fi necesitat lichidarea lor. Din materialele existente se constată că procurorul a expediat în adresa petiționarului copia ordonanței solicitate de refuz în pornirea urmăririi penale adoptată la 30.04.2015 de procurorul Balan Eugen.

3. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, petiționarul Vignan Igor a declarat recurs, prin care a solicitat, admiterea cererii de recurs, să-i fie apărute drepturile de la încălcările samavolnice a judecătorului Rațoi Victor, întrucât hotărârea Judecătoriei Buiucani din 13.07.2015, îi limitează dreptul la proces echitabil în termen rezonabil de către o instanță nepărtinitoare, garantată de aliniatul (1) al art. 6 a Convenției Europene și face imposibilă desfășurarea cauzei; să fie

anulată hotărârea Judecătorei Buiucani din 13.07.2015 pe deplin ca fiind ilegală și încalcă drepturile și libertățile sale, întrucât ședința de judecată nu a fost publică, examinarea în prima instanță a avut loc în absența interpretului, fără citarea reclamantului și pârâtului în modul prevăzut de lege.

În motivarea recursului se invocă că, la 06.02.2015, în baza art. 274 Cod de procedură penală, a înaintat o plângere la Procuratura privind extinderea corupției (în continuare Centru) cu privire la pornirea urmăririi penale împotriva persoanelor fizice și juridice a Agenției Protecției drepturilor consumatorilor (în continuare Agenție), conform art. 176, 324, 327 și 329 Cod penal. Agenția a legiferat încălcarea dreptului său în calitate de consumator a prestatorului monopolist de energie electrică Gas Natural Fenosa SA, ce reprezintă un comportament corupționist. Din cauza escrocheriei prestatorului de energie electrică, la moment, apartamentul său este deconectat de la energie electrică, fapt ce-i pricinuieste lui și familiei sale incomodități de ordin vital și existențial în întuneric, fapt ce prezintă un pericol real pentru viața familiei sale și pentru el. În afară de aceasta, lipsa energiei electrice influențează negativ asupra pregătirii pentru procesele de judecată împotriva administrației coloniale a Moldovei.

A cerut în conformitate cu art. 255 și 274 Cod de procedură penală, emiterea unei hotărâri în conformitate cu art. 23 și 58-59 Cod de procedură penală, prin care să fie recunoscut în calitate de parte vătămată în urma acțiunilor ilegale a Agenției, întrucât agenția prin acțiunile sale i-a cauzat daune considerabile. În baza articolului 57 alin. (2) pct. 12) Cod de procedură penală, să fie recunoscut în calitate de reclamant civil, iar agenția și persoanele cu funcție de răspundere în calitate de pârâți civili. Conform articolului 57 alin. (2) pct. 13) Cod de procedură penală, să aplice măsurile prevăzute de lege pentru asigurarea reparării prejudiciului cauzat. Să fie informat în forma scrisă în limba rusă despre rezultate investigației, să-i pună la dispoziție accesul la materialele cauzei și să-i transmită copiile documentelor procesuale.

Pe 16.03.2015 prin poștă a primit răspunsul Nr. 02/ 40- 193 din 13.03 2015 din partea centrului în limba de stat, fără traducere în limba rusă, contrasemnătura directorului Cojocar V. (executor Popa I.), după cum a înțeles examinarea plângerii se prelungește și va fi informat suplimentar.

Neprimind nici un răspuns din partea centrului, pe data de 18.05.2015 pe baza articolului 20 și 313 Cod procedură penală, a înaintat o plângere la judecătoria Buiucani, judecătorului de instrucție, prin care a cerut instanței de judecată - stabilirea încălcării drepturilor și libertăților din partea Centrului, conform articolului 20 (6), să emită o hotărâre motivată prin care să stabilească un anumit termen pentru ca Centrul cu scopul de a urgenta procesul, prezentarea răspunsurilor oficiale în limba rusă.

La 06.06.2015 a primit prin poștă Hotărârea Judecătorului Rațoi V. din 25.05.2015 pe cauza Nr. 21r-302/15 în limba de stat, fără traducerea în limba rusă.

Din hotărârea dată a înțeles că există ordonanța procurorului Balan E. din 30.04.2015, despre încălcarea legislației și drepturile mele de către Centru în răspunsul judecătorului Rațoi V. nu este scris nici un cuvânt.

Pe 17.06.2015 în baza art. 1,2,4,7,15,16,20,34,52 ale Constituției RM, a înaintat o cerere referitor la permisiunea accesului la informație, în procuratura Anticorupție, prin care a cerut să-i fie transmisă ordonanța procurorului Balan E., pentru a o

contesta, pentru a asigura pedepsirea celor vinovați pentru încălcarea drepturilor sale și a legislației în vigoare a RM, iar răspunsurile să-mi fie remise în limba rusă.

Neprimind nici un răspuns din partea Procuraturii anticorupție la 10.07.2015, în conformitate cu art. 300 (2-3) și 313 (1-2) CPP, a înaintat o plângere judecătorului de instrucție, judecătoria Buiucani, pe faptul neprimirii în termen prevăzut de lege a ordonanței procurorului Balan E. din 30.04.2015, au trecut 70 de zile. A rugat instanța de judecată în baza art. 313 (5) CPP - să-i asigure măsuri eficiente pentru a-i apăra drepturile - să stabilească, încălcarea drepturilor și libertăților sale de către Procuratura Anticorupție (în continuare Procuratura), întrucât acțiunile sale au fost întreprinse cu încălcarea legii. Să oblige procurorul să înlăture încălcarea drepturilor și libertăților sale ce au fost indicate. În baza art. 61 și 73 CPP, să emită o hotărâre motivată de recunoaștere în calitate de reclamant civil, iar Procuratura în calitate de pârât civil. Să-i pună la dispoziție un avocat, conform art. 17 CPP, art. 11 a Legii despre organizarea judecătorească și art. 26 al Constituției RM. Toate actele procesuale, care vor fi emise, să-i fie traduse în scris și verbal în limba rusă, conform art. 16 CPP, art. 9 a legii cu privire la organizarea judecătorească și art. 118 (1) al Constituției RM. La această plângere a fost anexată - adresarea în Procuratură din 07.06.2015.

Pe data de 22.07.2015 prin poștă a primit hotărârea pe cauza Nr. 10-421/15 din 13.07.2015 a judecătorului de instrucție Rațoi V. în limba de stat, fără traducerea în limba rusă. La acea hotărâre era anexată ordonanța procurorului Balana E. din 30.04.2015 în limba de stat, fără traducere în limba rusă. A indicat că judecătorul a respins în mod cinic plângerea sa ca fiind nefondată, conform art. 313 CPP, însă la ședința din 13.07.2015, personal n-a participat și nu a primit citație pentru data de 13.07.2015 conform art. 235-240 CPP. A fost lipsit încă o dată de către judecătorul Victor Rațoi de accesul la justiție, drept garantat prin art. 20 al Constituția RM.

A considerat că Hotărârea Judecătoriei Buiucani din 13.07.2015 este contradictorie cu legislația în vigoare și îi încalcă drepturile la proces echitabil în termen rezonabil și nepărtinitor, garantat în paragraful 1, art. 6 al Convenției cu privire la apărarea drepturilor și libertăților. Judecătorul Rațoi V. încă o dată a admis încălcări grave, care dau temei pentru înaintarea cererii de recurs.

Judecătorul Rațoi V. a ignorat în mod cinic prevederile legislației RM, nu a stabilit încălcările admise de către Centru și Procuror, a legiferat încălcările drepturilor și libertăților sale. Astfel, conform prevederilor legislației RM, prestatorii de informații sunt obligați să respecte termenii.

A invocat că, judecătorul Rațoi V. l-a examinarea cauzei a ignorat normele imperative și termenii stabiliți încălcați de Centru și de către procuror.

A menționat și faptul că pe data de 09.02.2015, judecătorul Rațoi V. pe cauza Nr. 10-105/15, i-a respins neîntemeiat plângerea înaintată, conform prevederilor art. 300 (1-2) și 313 2-3) CPP, prin care a contestat inacțiunile Centrului.

Instanța de judecată a ignorat cerințele din plângerea sa și nu i-a tradus actele procesuale în limba rusă (Hotărârea acestuia și Ordonanța procurorului Balan E.), prin ce judecătorul și procurorul l-au discriminat pe considerente naționaliste și lingvistică, ce reprezintă o încălcare a drepturilor sale, garantate de art. 14 a Convenției pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2016, a fost respins ca inadmisibil recursul petiționarului Vignan Igor declarat împotriva încheierii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13.07.2015, prin care a fost

respinsă ca inadmisibilă plângerea înaintată în baza prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, de către Vignan Igor în care a solicitat constatarea încălcării de către procuror a drepturilor sale, obligarea procurorului de a lichida încălcările depistate ale drepturilor sale, recunoașterea lui în calitate de parte civilă, iar procuratura în calitate de parte civilmente responsabilă.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, încheierea pronunțată în cauză nu este susceptibilă de a fi atacată, cu recurs.

Astfel, conform art. 437 alin. (1), pct. 31) Cod procedură penală, „Pot fi atacate cu recurs încheierile privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, adoptate conform prevederilor art. 313”.

În contextul normei menționate se impune concluzia inadmisibilității recursului. Încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 13.07.2015 este irevocabilă și nu se supune căii de atac în ordine de recurs, or ea nu se referă la cazurile expres indicate în art. 437 alin. (1) pct. 31) Cod procedură penală.

De asemenea, instanța de recurs nu s-a expus asupra motivelor invocate în recurs ori, instanța de recurs nici nu porcede la examinarea fondului recursului, deoarece potrivit prevederilor pct. 16 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Soluția de respingere a apelului (respectiv recursului) ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal”.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, petiționarul Vignan Igor, declară recurs în anulare, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei în prima instanță. Recurentul invocă aceleași argumente ca și în instanța de recurs (pct. 3).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac,

reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă că, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, adoptată în ordinea reglementată de art. 313 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva acesteia este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 456, art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de petiționarul Vignan Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2016, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **07 decembrie 2016.**

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan